

IV. ULUSAL TIBBİ CİHAZLAR İMALATI SANAYİ KONGRESİ

SONUÇ BİLDİRGESİ AÇIKLANDI

23–24 Eylül 2011 tarihleri arasında TMMOB Makina Mühendisleri Odası Samsun Şube sekreteryalığında Canik Kültür Merkezi, Samsun'da gerçekleştirilen “IV. Ulusal Tıbbi Cihazlar İmalat Sanayi Kongresi”nin sonuç bildirgesi yayımlandı.

27 kurum ve kuruluş tarafından desteklenen kongrede, “Türkiye’de ve Dünyada Tıbbi Cihaz Sektöründe Kümellenme Çalışmaları”, “Tıbbi Cihaz Sektörünün Sorunları ve Çözüm Önerileri”, “Tıbbi Cihaz Sektöründe Kümellenme Politikaları”, “Tıbbi Cihaz Sektöründe Devlet Destekleri” gibi konuları da içeren 8 oturumda 34 bildiri sunulmuş, kongre akışına paralel olarak “Cerrahi El Aletlerinin Bakımı ve Sterilizasyonu”, “Medikal Gaz Tesisatı ve Uygulamaları”, “Sağlık Sektöründe Tıbbi Cihazların Kalibrasyonu ve Doğrulama Uygulamaları” ve “Tıbbi Cihazlarda Piyasa Gözetimi ve Denetimi” konularında seminerler düzenlenmiştir.

Kongreye 90’ı kayıtlı delege olmak üzere 850’ye yakın mühendis, teknik eleman, doktor, hemşire, sağlık memuru, hastane müdürü, öğretim elemanları, üniversite öğrencileri ve sektör temsilcileri ile yurt dışından tıbbi cihaz ve yedek parça üretici ve satıcılığını yapan kuruluşlar katılmıştır.

Kongre kapsamında düzenlenen sergiye, sektörde ürün ve hizmet üreten 30 kurum/kuruluş ve firma katılmış ve 900 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

Günümüzde dünyada yaşanmakta olan küreselleşme süreciyle beraber ulus devletlerin sanayi ve ekonomileri zayıflatılmakta, çok uluslu firmaların egemen olduğu bir yapı oluşturulmaya çalışılmaktadır. Süreç içerisinde gelişen ve gittikçe de derinleşmekte olan küresel ekonomik kriz dünyadaki tüm ülkeleri olduğu gibi ülkemizi de etkilemekte, var olan yapısal sorunlarla iç içe geçmektedir.

Ülkemizde son 31 yıllık serbestleştirme sürecinde; ulusal imalat sanayine uygulanmakta olan destekler büyük ölçüde kaldırılmış, KİT yatırımları durdurulmuş ve büyük ölçekli sanayi kuruluşları özelleştirilmiş, sabit sermaye yatırımlarında gerileme yaşanmış, Gümrük Birliği hedefleri doğrultusunda tüm sektörlerde korumacılık asgariye indirilmiş,

sanayimiz eşit olmayan koşullarda küresel rekabete açılmıştır. Bu süreçte öz kaynaklardan çok ithal kaynaklar girdi olarak kullanılmış, küresel güçlerin dayattığı iş bölümü ile fason üretim ve taşeronlaşma egemen kılınmış, kaynak tahsisinin iç ve dış piyasalar yoluyla sağlandığı bir sanayi modeline geçilmiştir.

Yaşamda sağlığın, ülkelerin gelişmişliğinin, uygarlık düzeyinin ve ülke insanına verilen değerlerin de önemli bir göstergesi olduğu gerçeği göz önünde bulundurulduğunda bu durumun, ülkemizde sağlık alanında, dolayısıyla Tıbbi Cihazlar İmalat Sanayinde de sıkıntılar yaşanmasına neden olduğu ortadadır.

2009 yılında sağlık harcamalarının

dünya genelinde Gayri Safi Yurt İçi Hasıla'ya (GSYİH) oranı yüzde 10,1'dir. Ülkemizde ise sağlığa ayrılan pay dünya oranından bir hayli düşük olup 2010 genel bütçesinde yüzde 4,5 civarındadır. OECD 2008 Sağlık Sistemi İncelemeleri Raporuna göre Türkiye, OECD ülkeleri içinde sağlığa GSYİH'den en az pay ayıran ülke konumundadır.

Dünya genelinde imalat sektöründe yıllık işletme gelirlerinin yüzde 7,5-8'i AR-GE'ye ayrılırken Türkiye'de bu oran hâlâ yüzde 0.75 civarındadır. Bu nedenle uluslararası tekeller bizim gibi ülkelerdeki pazar ve rekabet koşullarını yönlendirebilmekte, firmaları ele geçirebilmekte, rekabet olgusu güçlüler lehine işlemektedir.

Türkiye, dünya tıbbi cihaz pazarında en büyük 30 pazarın arasında yer almaktadır. 2010 yılında ülkemizde tıbbi cihaz, ekipman ve sarf malzeme pazarı 2,1 milyar dolardır. Sektörün ithalata bağımlılık oranı hâlâ yüzde 85 düzeyindedir. Katma değer zinciri içinde önemli bir pay yurt dışında kalmaktadır. Yerli üretimde genel olarak katma değeri düşük ürünler imal edilmektedir. Sektörün 2010 yılı katma değeri 246 milyon TL, ithalatı 2,1 milyar dolar, ihracatı ise 189 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 9'dur. Sektör, ithalatta ülkeye daha ileri teknoloji ürünleri getirmekte, ihracatında daha az katma değerli ürünler satmaktadır. Görüldüğü gibi

sektör dışı bağımlı bir yapıdadır. Serbest ithalat rejimine bağlı olarak kaliteli-kalitesiz birçok marka ürün ülkemize ithal edilmekte ve milyarlarca döviz ödenmektedir.

Bu sorunlardan çıkış için yatırımlar artırılmalı, ithalat politikaları gözden geçirilmeli, öz kaynak ve birikimlerimize, bilim ve teknoloji politikalarına dayalı olarak yerli yatırımcı özendirilmeli ve korunmalı, katma değeri yüksek ileri teknoloji alanlarında yapılacak yatırımlar desteklenmeli, devletin ekonomideki yönlendiriciliği artırılmalıdır. Sanayinin fason yapısı değiştirilmeli, yeniden yerli girdi oranını artıran kredi mekanizmasını KOBİ'lere yönelik olarak yaygınlaştıran, istihdamı ön plana çıkaran, eksenine insanların mutluluk ve refahını, sosyal devlet anlayışını oturtan, üretim yatırım boyutu olan, bölgelere göre kapsamlı kalkınma planı geliştiren bir strateji yürürlüğe konulmalıdır.

İki gün boyunca sektör bileşenleri arasındaki paylaşma ve dayanışma zeminlerinin geliştirildiği, sosyal, kültürel etkinliklerle de renklendirilen kongre sonucunda aşağıdaki hususların kamuoyuna sunulması karar altına alınmıştır.

ÖNERİLER

- ▶ Temel sorun, ülkemizin sektöre ilişkin politikalarının olmayışındır. Bu eksiklikten hareketle, sektörle ilgili tüm kesimlerin (kamu, sanayi,

üniversite, meslek odaları vb.) katılımıyla ulusal plan, politika ve stratejiler oluşturulmalı ve hayata geçirilmelidir.

- ▶ Sağlık hizmetlerinde ve tıbbi cihaz kullanımında, toplumun geneli için eşit, ulaşılabilir ve parasız sağlık hizmetinin gerçekleşmesini sağlayacak teknolojilerin geliştirilmesine yönelik bir planlama ve sağlık politikaları oluşturulmalıdır.
- ▶ Son yıllarda sağlık alanında mühendisliğin rolünü geliştirici adımlar atılmasına karşın bu acil ihtiyacı karşılayacak bir planlamanın gerçekleşmediği görülmektedir. Bu doğrultuda sağlık kuruluşları ve karar alıcılar tutarlı, devamlı ve yeniliklere açık bir anlayışla sağlık teknolojileri politikaları geliştirmeli, bu politikalar sağlık teknolojileri ve tıbbi cihaz kullanımına yönelik araştırma-geliştirme, düzenleme-uygulama, bakım-onarım faaliyetleri gibi birçok alt basamağı kapsamalıdır.
- ▶ Sağlık kuruluşlarının doğru planlama yapabilmesini sağlamak açısından en önemli konu olan hastanelerde biyomedikal mühendislerinin ve tıbbi bilişimcilerin çalıştırılması ve klinik mühendisliği birimlerinin kurulması özendirilmelidir.
- ▶ Tıbbi cihaz ürünlerinin başlıca

